

Grigori Spiridonoviç Petrov

Beyaz Zambaklar Ülkesinde

Türkçesi: Furkan Özkan

Deneme

İÇİNDEKİLER

Mene, Tekel, Peres.....	7
Kahramanlar ve Kitleler.....	11
“Ikuinen Taistelu”	17
Suomi.....	31
Snellman	33
Kilise	37
Yönetim	43
Kışla	47
Futbol	57
Anne Babalar ve Çocuklar.....	65
Karokep	71
Köylülük	103
Pastör Macdonald.....	123
Açıklamalar.....	163

MENE, TEKEL, PERES

Birkaç yıl önce Moskova'daki İmparatorluk Bolşoy Tiyatrosu'nun duvarlarında hiç beklenmedik büyük çatlaklar ortaya çıktı. Temelden çatıya dek uzanan bu çatlaklar nedeniyle devasa yapı, yerle bir olma ve içerisindekileri ya da yakınlarındakileri enkaz altında bırakma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Çatlakların sebeplerini araştırmaya başladılar, birkaç noktada temele doğru çukur kazdılar ve sorunu saptadılar: İmparatorluk Tiyatrosu'nun taş yapılı devasa binası yıpranmış kütük temeller üzerinde yükseliyordu.

Meğerse yüz yıl kadar önce bu devasa tiyatro inşa edilirken zemine büyük ve kalın kazıklar çakılmış, üstlerine kalın meşe tomruklar yerleştirilmiş, en üste de yüksek taş duvarlar örülmüş. O devirde, bu yöntemle atılan temellerin yeterince sağlam olduğu kabul edilirmiş.

Tiyatro yüz yıl boyunca ayakta kalmışsa da aradan geçen zaman yapacağını yapmıştı. Kalın tomruklar çürüyünce duvarlar da esnemeye ve çatlamaya başlamıştı. Yarıklar oluşmuş, duvarların çökme tehlikesi baş göstermişti. Ne yapmak gerekiyordu? Binayı yıkmalı mıydı? Mühendisler farklı bir çareye başvurdu. Çürümüş tomrukları, büyük granit bloklarla parça parça, adım adım değiştirmeye başladılar. Böylece temelin tamamını yenilediler. İmparatorluk Tiyatrosu'nun devasa binası yeni ve sağlam temellerine kavuştu. Bina günümüzde de sapsağlam ayaktadır.

Devletlerin tarihi ve halkların yaşamı da Moskova'daki İmparatorluk Tiyatrosu'nun başından geçenleri andırır. Devlet yapı-

sının köhne temelleri, halkları yönetirken kullanılan ve mantığı fi tarihinden kalma eski usuller günümüzde işlevini yitirdi, hükümsüz hale geldi. Elbette “yeni devir, yeni şarkılar” deyiminin bir hikmeti vardır. Nesiller değişiyor. Yenileniyor. Bu değişim, yeni anlayışları, yeni yönelimleri ve yeni gereklilikleri de beraberinde getiriyor. Ömrünü uzun süre önce tamamlamış yönetim usullerini yeni nesil insanlara zora başvurarak benimsetmek mümkün değil; yeni nesillerin yaşantısının zeminine devlet yönetiminin makul, adil ve dayanıklı temelini sermek gerekiyor.

Çeşitli ülkelerdeki devlet aklı da benzer şekilde işler. Halk kitlelerinin yönetileceği hikmetli ve adaletli usuller kırıp dökmeden, sakın sakın ve tam vaktinde yürürlüğe girer. Bazı ülkelerdeyse halkların idare ve eğitim usullerine yönelik adım adım ve kesintisiz iyileştirme yapmanın gerekliliğini ya anlamazlar ya da anlamak istemezler. Devlet hayatının duvarları çöker, çatlaklar belirir, çatlaklar uzar ve derinleşir fakat bu çatlaklara kimse aldırmaz. Köklü ve hatta güçlü devletlerin bile bu çatlaklara sadece müsaade etmesine değil, aynı zamanda binaların yerle bir olmasına da şaşmamak gerekir. Köklü İran çöktü. Köklü Osmanlı çöktü. Köklü Avusturya çöktü. Son olarak, eski büyük Rusya da eski Almanya da, yani Bismarck ve Wilhelm’in Almanya’sı da çöktü.¹

Kutsal Kitap’ta her şeye gücü yeten, ancak insafsız ve merhametsiz birinin sarayının duvarlarında beliren ateşten bir yazının anlatıldığı “Mene, Tekel, Peres” kıssası vardır.²

Bu sözcüklerin manasına Bilge Daniel ışık tutmuştur: “Bu sözler tehdit içeren bir kehaneti işaret eder. Köklü devletin yaşama gücünü yitirdiğini ve kaçınılmaz mahvoluşa mahkûm edildiğini haber verir.”

Antik Roma’nın talihsiz yazgısı, İspanya’nın azametli kralı Felipe ve Alba Dükü, Fransa kralları XIV. Louis ile XV. Louis, Rusya Romanovları’nın trajedisi, Hohenzollern Hanedanı’nın Almanya’sı ve Habsburg’ların³ Avusturya’sı... Hepsi tarihin ateşten yazısıyla karşılaşmıştır: Mene, Tekel, Peres. Düşüncesiz olmayın!

Önemsiz şahsi işleriniz ve dertlerinizin deryasında kurtçuklar gibi kıpırdanıp durmayın! Ülkenizin temellerinin sağlamlaştırılmasını düşünün! Halkınızın gelecekteki yeni yüksek eğitimini düşünün.

Tarih, her ne kadar birtakım devletlerin ve halkların talihsiz yazgılarına ağır cezalar yazsa da başka devletlerin yazgılarında ibret verici örnekler sunar, toplum hayatının nasıl ve hangi araçlarla sağlamlaştırıldığını, halk kitlelerinin iki ayaklı hayvan sürülerine veya büyük hamarat karıncalara değil de, büyük sanatçılara ve makul, mutlu bir hayatın yaratıcılarına dönüşmeleri için nasıl eğitildiğini gösterir.